

Spomin na žrtve totalitarnih režimov Rovte 23 avgust 2020
Nagovor mag. Jurij Pavel Emeršič

Spoštovane gospe in gospodje!

Pred 11 leti je evropski parlament razglasil današnji dan za dan spomina na žrtve totalitarnih in avtoritarnih režimov. 23. avgusta leta 1939 sta se namreč s prijateljsko pogodbo formalno povezala predstavnik 2 frakcij v socialističnem gibanju; Stalinova internacionalna in Hitlerjeva nacionalna socialistična delavska partija. Korenine njune ideologije pa so precej starejše. Okrepile so se v dobi razsvetljenstva, ki Evrope v resnici ni razsvetlilo, ampak preslepilo. Vplivni francoski in drugi misleci te dobe so nekritično pljuvali po evropskih izročilih, krščanskih vrednotah in mobilizirali zlasti meščanski sloj in ga pognal v upor in na barikade. Revolucionarji so pogosto šli v boj z navidez plemenitimi cilji, v žaru borbe pa se prelevili v skruniteljev grobov, mučitelje in ubijalce. Znameniti britanski revolucionar Thomas Paine, ki je imel velik vpliv na potek ameriške in kasneje francoske revolucije, je v nekem trenutku z grozo spoznal, da se je francoska revolucija sprevrgla v popolno tiranijo. Ko se je udeleževal zasedanj konventa, si je skušal odgovoriti na ključno vprašanje: Kaj se je zgodilo z dobrimi Francozi, v katere je veroval? Kako so se lahko iz poštenjakov sprevrgli v mučitelje, požigalce samostanov in ubijalce prijateljev? Od kod nerazumni revolucionarni bes? Ko so Paina nazadnje zaprli v ječo v Luksemburških vrtovih, se je lahko do konca jakobinske strahovlade spraševal o tem. Mislim, da odgovora ni našel. Izhajal je namreč iz predpostavke, da je človek dober. Zanimal je zlo, zanimal je greh.

Do podobnih težav kot Paine je prišel 60 let kasneje francoski liberalni politik in zgodovinar Tocqueville, ki je preučeval pretekle revolucije, zlasti francosko in si ni znal odgovoriti na vprašanje, kako je lahko zašla v nerazumno nasilje? Spregovoril je o virusu nove in neznane vrste. O virusu nasilja. »Bile so na svetu nasilne revolucije« je zapisal, ampak zadnja »nima precedensov«. Od kod prihaja ta nova pobesnelost? Kdo jo je izzval? Kdo jo nadaljuje?

Tudi Tocqueville navkljub velikemu umskemu naprežanju, ki ga je opisal v pismu prijatelju, ni prišel do odgovora. Verjetno ga je slutil, ampak ga kot razsvetljeni liberalni mislec ni zapisal. Tudi on je izhajal iz predpostavke, da je človek dober. Tudi on je zanimal zlo, zanimal je greh.

Zakaj kristjani na začetku vsake maše drug drugemu in Bogu priznavamo svojo grešnost in šibkost? ... Ker nič ne gradi občestva, skupnosti, bratstva bolj kot priznanje lastne in prepoznanje tuje nepopolnosti. Ob tem postajamo strpni in potrpežljivi do bratov in sestra. Na drugi strani pa je ugodni humus za nestrpnost tam, kjer ni priznanja človeške bede, šibkosti, greha, zla ... Tam zavladajo trdosrčni farizeji, razsvetljeni jakobinci in zategnjeni puritanci. Tam človeka ob najmanjšem spodrsaljaju izobčijo, kamnajo, mu odsekajo glavo ali pa postavijo pred strelski vod.

In prav to se je zgodilo razsvetljeni Evropi. Postala je ugodno okolje za nestrpnost in nasilje, ki se je širilo tja, kjer so bili družbeni organizmi oslabiljeni zaradi vojaških konfliktov, socialnih krivic in civilizacijske utrujenosti ... V Mehiko, Rusijo, Kitajsko, Španijo, Slovenijo in drugam. Zazdelo se je, da se silnemu toku zgodovine sploh ne da upreti. Vitalizem in fanatizem, ki je prevzemal revolucionarje, je ljudi očaral ali pa prestrašil in paraliziral ter spremenil v oprezneže, ki so čakali, kako se bodo stvari obrnile. Revolucionarji so medtem stopnjevali nasilje ter si nazadnje vzeli pravico odločati o življenju in smrti. Postavili so se na mesto Boga, za katerega je nemški filozof Nietzsche razglasil, da je mrtev. To mesto jim je priznal tudi krščanski socialist Edvard Kocbek, ki je po umoru velikega Slovenca Lamberta

Ehrlicha zapisal, da ima revolucionarno sodstvo med bojem na življenje in smrt pravico, da brez usmiljenja vzame posamezniku življenje.

Mnogi Kocbekovi sledilci, tudi iz katoliških krogov, tako niso razumeli in še vedno ne razumejo domobranskega boja zoper komunizem. Zaradi intelektualne zaslepljenosti, napuha, pomanjkanja poguma ali pa preprosto zaradi lenobe, ne zmorejo ali pa nočejo videti resnice. Raje zavzamejo udobno pozicijo neopredeljenosti, iz katere vzvišeno komentirajo bratomorni spopad, trgajo iz konteksta svetopisemske stavke in zgodovinske dogodke ter domobrancem očitajo, da je bila njihova obramba zločin. Trdosrčno stališče do pobite domobranske vojske ima hude posledice, ki jih je napovedal veliki mislec in bodoči svetnik Chesterton: »Ker je njihovo srce ostalo trdo, so se jim omeščali možgani.«

Komunistična ideologija je pustila za sabo strahotno moralno ter intelektualno pohabo...

Fazi fizičnega iztrebljanja je namreč sledilo uničevanje spomina. Hudičevo geslo v Goethejevem Faustu je bilo: »Vse je dobro, kot da se ne bi nič zgodilo.« Uničevanje spomina in tradicije je diabolično početje. Podobno uničevanje korenin evropske civilizacije se je po letu 1968 okrepilo tudi na demokratični strani železne zaves. Tam se je fronta preselila na univerzo, medije in popularno kulturo. Tam nova levica ne tolče več z vsemi topovi po ekonomskem redu, Cerkvi in državi, ampak prefinjeno zmanjšuje vlogo klasične družine, spodbuja antiindustrijski in antihumanistični ekologizem, asimetrični multikulturalizem, ki blati lastno in povečuje tuje kulture, globalizem, itd. Vse z jasnim ciljem prevrednotenja vrednot in vzpostavitve kulturne dominacije v svetu. Čeprav je stara levica na gospodarskem in političnem nivoju popolnoma zatajila in pogorela, se nova na omenjenem kulturnem nivoju krepi. Eden njihovih zadnjih projektov je bilo rušenje in onečaščenje spomenikov po ZDA, Združenem kraljestvu, celo po Grenlandiji.

Danes v Sloveniji dediči starega režima ne ubijajo več nasprotnikov po taboriščih, jamah in gostilniških kletih. Kljub temu pa so prisotni v vseh družbenopolitičnih strukturah, iz katerih jih lustracija ni pregnala. Površni in površinski ljudje se njihovega delovanja sploh ne zavedajo. Samo razumni in v srcu pravični zmorejo pod površjem vsakodnevnih dogodkov prepoznati dobro in zlo, krepost in greh, prisotnost svetega in hudega. Takšni ljudje se lahko proti zlu tudi učinkovito borijo.

Takšni so bili naši mučenci. Prepoznali so navzočnost Zla in delo Hudega duha in se mu zoperstavili. Ti mučenci so naši priprošnjiki pri Bogu, ki je gospodar zgodovine. Tiste zgodovine, ki nima vedno prav in je velikokrat tekla mimo Boga in mimo človeka, kot se je v pesmi izrazil Kocbek, ki je bil mnogo boljši pesnik kot pa politik ... Ti naši mučenci verjetno niso bili niti pesniki, še manj politiki, ki bi obljubljali nebesa na zemlji. To je obljubljala komunistična ideologija. Ti naši mučenci so se komunizmu uprli zato, ker so hoteli živeti v skladu z naravnim Stvarnikovim redom, opisanim v 1. poglavju Svetega pisma. Hoteli so živeti kot gospodarji na zemlji, ki jim je bila izročena. Hoteli so živeti po svojih postavah in naravnih zakonih.

Bili so pomorjeni. Zgodovinski tok je pogosto krivičen. Še danes so mnogi pravični ljudje preganjani, mučeni in pobiti. Boj med grešno Babilonijo in nebeškim Jeruzalemom traja in bo trajal do konca časov. Ampak nazadnje bo tudi zgodovina morala pred božji stol. Kot je napovedal mislec Milan Komar. Takrat bodo vsi stiskani, ki jih je kolesje zgodovine strlo kot v oljčni stiskalnici, zasijali kot dobro olje.

Rovtarski in drugi slovenski mučenci, prosite za nas.